

Dansk Byplanlaboratorium

Planer mellem planer

– Når visioner tager form

Kursusprogram

byplanlab.dk

10. – 11. december 2025

Program

Er det en helhedsplan, en masterplan eller en udviklingsplan? Kært barn har mange navne. Men hvordan fungerer den strategiske, faciliterende og situationsnære plan egentlig? Hvad er styrker og svagheder? Og hvordan tager du højde for alt det som ikke kan sikres med ophæng i planloven? Det udforsker vi sammen på dette kursus der er skræddersyet til planfaglige projektledere og udviklingsmedarbejdere i kommunerne.

Info

Kurset henvender til planfaglige projektledere og udviklingsmedarbejdere i kommunerne som arbejder med uformelle plantyper. Kurset er også relevant for bygherrer og rådgivere der samarbejder med kommunerne om den konkrete udvikling af et område, dets plan og proces.

Tid og sted

Den 10.-11. december 2025 på Lynfabrikken i Aarhus.
Vestergade 49, B, 8000 Aarhus Centrum

Pris

9.625,- eks. moms (7.200,- eks. moms for tilskudsgivere).

Kontakt

Hvis du har spørgsmål, så er du velkommen til at kontakte os.

Kursusarrangør

Kirsten Højgaard Møllerup
khm@byplanlab.dk og 52 10 83 36

Kursusbeskrivelse*

Med Aarhus Kommune som case undersøger vi værktøjskassen og hvordan du bringer den i spil i din egen hverdag. Det gør vi gennem et mix af ekspertoplæg, øvelser, inspiration fra praksis samt fokus på refleksion, både individuelt og i netværk.

På kurset vil du få viden om og kompetencer til at arbejde med:

- Planens kontekst - hvordan du udfolder din analyse og problemforståelse, så den ikke kun favner stedets regulering, fysik og sanselighed, men også en dybere forståelse af hvilke forudsætninger, aktører, økonomier og fortællinger der er på spil.
- Planens proces - hvordan du tilrettelægger en proces der både skaber overblik og fælles retning, men samtidig giver mulighed for læring, samskabelse og forstyrrelser under vejs. Og hvordan sikrer du det demokratiske grundlag og en god kobling til de formelle planredskaber?
- Planens virkemidler - hvordan skal stedets forandring ske og i hvilke rækkefølge? Hvilke principper er vigtige og hvordan fastholdes de over tid? Hvem skal investere? Hvilken rolle kan og vil kommunen spille i området - og hvad skal ændres i den daglige drift. Og er der noget der skal testes undervejs?

*Programmet er med forbehold for justeringer

Onsdag 10. december

- 09:30-10:00** **Ankomst til Lynfabrikken**
Kaffe og croissanter
- 10:00-10:10** **Velkomst og introduktion til kurset**
Kirsten Højgaard Møllerup
Kursusleder, Dansk Byplanlaboratorium
- 10:10-10:20** **Velkommen til Aarhus!**
Introduktion til en plankultur der sætter stedsudvikling i centrum. Hvorfor er det vigtigt og hvordan er indsætterne sat i system?
Esben Obeling
Kommuneplanchef, Aarhus Kommune
- 10:20-11:00** **Kært barn har mange navne**
Et perspektiverende, samfundsfagligt oplæg om mellemforms planlægning som fænomen; Hvilken værdi tilfører planerne? Carsten deler indsigter fra interviews med kommuner, lokalsamfund og investorer på tværs af landet.
Carsten Jahn Hansen
Lektor og forsker, Aalborg Universitet
- 11:00-11:10** **Pause**
- 11:10-11:40** **Planer mellem planer på aarhusiansk**
Case-baseret oplæg om helhedsplanlægning i Aarhus Kommune som en strategisk kvalificering af kommuneplanen. Afprøvninger af nye værktøjer som fx Byskitser er en del af metoden.
Esben Obeling
Kommuneplanchef, Aarhus Kommune
- 11:40-12:00** **Med ejerrollen som løftestang**
Hvordan ser opgaven ud hos Aarhus kommunens projektleder når en ny udviklingsplan lander på skrivebordet? Hvilke værktøjer skal i spil? Og hvilke muligheder giver rollen som grundejer?
Carsten Lützen
Projektleder, Aarhus Kommune
- 12:00-12:20** **Sydhavnskvarteret - fortalt gennem planer mellem planer**
En fortælling om processen for udviklingen af området, samt de forskellige planer og værktøjer der har været i spil. Hvad er tilgangen? Har den ændret sig undervejs? Kort introduktion til caseområdet som vi skal arbejde med på dag kursets anden dag.
Palle Feldborg Olesen
Projektleder, Aarhus Kommune

- 12:20-13:05** **Frokost**
- 13:05-13:30** **Gåtur til caseområdet i Sydhavnskvarteret**
- 13:30-14:45** **Byvandring i Sydhavnskvarteret**
Vi besøger byomdannelsesområdet og Aarhus Kommune introducerer nedslag i virkemidler og de nødvendige samarbejder. Turen afsluttes med en fælles refleksion: Hvad fortæller sted os? Skal der nye værktøjer og virkemidler i spil?
Palle Feldborg Olesen og Carsten Lützen
Projektledere, Aarhus Kommune
- 14:45-15:10** **Gåtur retur fra Sydhavnskvarteret**
- 15:10-15:40** **Pause og egen refleksion**
Hvilken slags plan arbejder jeg med? Har jeg fat i de rigtige virkemidler?
- 15:40-16:20** **Hvorfor er mellemformsplanlægning et klogt redskab?**
Erfaringer og perspektiver fra Realdanias filantropiske arbejde med stedsudvikling igennem brug af uformelle planer. Inspirerende eksempler fra hele landet og indblik i planernes sammenhæng med strategisk byledelse.
Astrid Bruus Thomsen
Programchef, Realdania
- 16:20-16:50** **Samtale om dilemmaer og faldgruber**
Fælles refleksion med fokus på samspillet med planloven
Esben Obeling og Carsten Jahn Hansen
- 16:50-17:00** **Afrunding og tak for i dag**
Hvad tager vi med fra den første dag?
Kirsten Højgaard Møllerup
Kursusleder, Dansk Byplanlaboratorium

Torsdag 11. december

08:30–09:00 Morgenkaffe og croissanter

09:00–09:10 Godmorgen og opsamling fra dagen i går
Fælles refleksion og spørgsmål til første kursusdag samt motivation og introduktion til anden dag.
Kirsten Højgaard Møllerup
Kursusleder, Dansk Byplanlaboratorium

09:10–09:30 Introduktion til kunsten at facilitere processer
En forandring starter når en drøm eller et problem er identificeret. Hvorfor er processen vigtig? Hvordan tages det første skridt og hvornår er vi lykkedes?
Kira Maria Svankjær
Seniorrådgiver, BARK

09:30–10:10 Erfaringer fra Assens: Hvad kendetegner den gode proces?
Med afsæt i Strategisk udviklingsplan for Fremtidens Assens, gennemgår Kira elementerne i den gode proces: hvilke faser skal du navigere i, hvilke metoder og tilgange kan du bringe i spil og i hvilke rækkefølge skal værktøjerne frem?
Kira Maria Svankjær
Seniorrådgiver, BARK

10:10–10:20 Pause

10:20–11:20 Hvordan ser værktøjskassen ud og hvem skal du tale med?
Lokal stedsudvikling sker i samarbejder – før, under og efter produktion af planerne for området. Hvorfor er det vigtigt, hvem er aktørerne og hvordan gør du? Introduktion til et mix af tilgange fra forskelligartede kontekster samt gennemgang af interessentanalysen som et centralt værktøj.
Kirsten Højgaard Møllerup og Kira Maria Svankjær

11:20–12:00 By- og landskabslaboratorier som metodisk greb: At navigere i stedsudvikling
Introduktion til Aarhus kommunens model for og arbejde med stedslæsning. Hvordan bringes planlægningen tættere på de steder og de mennesker den vedrører?
Anne-Mette Boye
Stadsarkitekt Aarhus Kommune

12:00–13:00 Frokost

13:00–13:15 Introduktion til øvelse
Fælles opsamling, spørgsmål og introduktion til øvelsen.
Kira Maria Svankjær
Seniorrådgiver, BARK

13:15–14:45 Øvelse: Design af den gode proces
Med afsæt i den fælles case og værktøjer tilrettelægger deltagerne den gode proces. Arbejdet foregår i grupper.
Hjælpe spørgsmål: Hvad er formålet med planen/processen? Hvad er succeskriterierne? Hvem er interessenterne?
Kira Maria Svankjær
Seniorrådgiver, BARK

14:45–15:00 Kaffe og kage

15:00–16:00 Præsentation og feedback
Grupperne præsenterer på skift deres procesplan. De øvrige grupper, undervisere og repræsentanter fra Aarhus Kommune giver feedback.
Kira Maria Svankjær
Seniorrådgiver, BARK

16:00–16:20 Refleksion og fælles afrunding
Vi samler op i plenum. Hvad tager jeg med hjem og hvad er mit næste skridt? Refleksioner, spørgsmål og hvordan omsætter jeg til praksis, når hverdagen rammer.
Kira Maria Svankjær
Seniorrådgiver, BARK

16:20–16:30 Evaluering og tak for denne gang!
Kirsten Højgaard Møllerup
Kursusleder, Dansk Byplanlaboratorium